

Sunne valg må gjøres enklere

– Vi trenger nye lover og reguleringer som gjør sunn mat billigere og helseskadelig mat dyrere, understreker Legeforeningen.

I sin høringsuttalelse om Matvarekjedeutvalgets rapport *Mat, makt og avmakt* fremhever Legeforeningen behovet for at helse vektlegges som forbrukerinteresse og at nøkkelhullsmerket videreutvikles.

– I Norge ses overvekt og fedme hos hver femte åtteåring. Vektøkningen preger skoler, arbeidsplasser, legekontorer og helseutgifter. Hovedproblemet ligger i hovedsak i en konstant tilgang til energirik mat og en effektiv markedsføring som til sammen fremmer et kronisk for høyt energiinntak i forhold til forbruket, skriver foreningen som mener at sunne valg må gjøres enklere og nå de som trenger det mest. Nye reguleringer og lovverk, som blant annet gjør sunn mat billigere og helseskadelig mat dyrere (transfett og sukker), er nå nødvendig. Vi vet at

transfett er skadelig, og vi vet at mat kan lages uten industrielt modifisert transfett, understreker foreningen i høringsuttalelsen.

Legeforeningen mener at nøkkelhullsordningen må videreutvikles, og støtter utvalgets anbefaling om at næringsdeklarasjon på matvarer blir obligatorisk. – Nøkkelhullet er den mest effektive merkeordningen i norsk dagligvare, skriver foreningen. For den enkelte forbruker er pris den suverent viktigste driveren ved valg av matvarer, og myndighetene har derfor flere ganger poengtert at det er et samfunnsansvar å gjøre sunne matvarer rimeligere.

– Vi vet at unge enslige og par med barn bruker mindre av sitt matbudsjett til grønnsaker enn andre husholdninger. Beregninger viser at dersom prisene går ned med 12 %

forventes også en økt totaletterspørsel etter grønnsaker med 11–12 %. Dessverre legger regjeringen opp til å øke matmomsen uten å differensiere mellom sunne og usunne matvarer, skriver foreningen.

Utvalget foreslår en lov for å sikre redelighet i forhandlinger og god handelsskikk. Gjennom loven skal forbrukerne sikres både rimelige priser, godt utvalg, god kvalitet og at varene er lett tilgjengelige. For å sikre håndhevelse av loven foreslår utvalget et ombud. I tillegg mener utvalget at det bør opprettes en dagligvareportal og bedre merking av matvarer.

Les høringsuttalelsen her:

www.legeforeningen.no/id/183671

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

Elektronisk sykmeldingsveileder

Legeforeningen har i samarbeid med Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet utviklet en elektronisk sykmeldingsveileder. Representantene fra Legeforeningen har ledet arbeidet med tekstene til veilederen.

– Rollen som sykmelder er krevende og mange fagpersoner synes sykmeldingsarbeid er utfordrende. En av hovedoppgavene er å bidra til at alle som kan, skal beholde sin arbeidstilknutting og komme raskest mulig tilbake i vanlig arbeid. Vi håper veilederen kan oppleves nyttig i en travel hverdag og kan hjelpe sykmelder til å gjøre en god jobb på dette feltet, sier Morten Laudal og Kjartan Olafsson som har ledet arbeidsgruppene som har stått for det faglige innholdet. Veilederen skal ta utgangspunkt i praktikerens hverdag og virkelighet. Det er nesten 8 000 oppslag hver måned.

Veilederen er delt inn i fire hovedområder: grunnleggende om sykmelding, samarbeid med andre aktører, alternativer til sykmelding og utfordrende tilstander og situasjoner. – De kliniske vanskelighetene ligger i sistnevnte bolk, sier Laudal og Olafsson. – Det understreker at veilederen er gjennomsyret av å se en helhet rundt sykmelding, men også å kunne finne svar på detaljer som regler for

ferie og sykmelding. Veilederen har fått en oppbygging som gjør at det er relativt enkelt å finne svar.

Legges til rette for læringsnettverk

Myndigheter, brukere og arbeidsliv har deltatt i arbeidet, men legenes representanter har vært i flertall og ledet arbeidsgruppene. Det har vært konsensus rundt tekstene. Veilederen er under kontinuerlig oppdatering og utvikling ved en redaksjonsgruppe der blant annet Kjartan Olafsson er tilknyttet, og det er allerede gjort endringer. Sykmeldere inviteres også til faglig dugnad for å gjøre den enda bedre og mer relevant. Årlig fyller sykmeldere ut fire millioner sykmeldingsblanketter og mange behandlere har utviklet gode strategier og funnet kloke spørsmål som kan gi nyttige innspill. Det store fagutviklingsprogrammet «Legen i det inkluderende arbeidsliv» i 2004, som samlet 2 000 allmennleger til åpne diskusjoner, viste nettopp dette.

– Det er nyttig å dele gode råd fra klinisk praksis, sier Laudal og Olafsson. Den elektroniske veilederen åpner for denne muligheten, og skal oppdateres og endres i takt med lover, regler, forskningsbasert kunnskap og tilbakemeldinger fra praksisfeltet. Ved hver tekst er det en dialogboks der man kan skrive og sende meldinger. Disse går til en redaksjonskomité som garanterer at alt blir lest og vurdert. Allmennlegene når veilederen gjennom en knapp som er integrert i deres elektroniske pasientjournal (EPJ).

Morten Laudal og Kjartan Olafsson har ledet arbeidsgruppene bak veilederen.

Arbeidet med sykmeldingsveilederen har bakgrunn i den nye IA-avtalen som partene i arbeidslivet ble enige om 24.2. 2010. Den støtter også opp om endringene som kom 1.7. 2011.

Se veilederen her: <http://sykmelderveileder.helsedirektoratet.no/Sider/default.aspx>.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen